

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1290

Vragen van het lid **Bushoff** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het mijden van (mond)zorg als gevolg van gebrekkige financiële middelen* (ingezonden 28 november 2022).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 17 januari 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1059.

Vraag 1

Bent u bekend met de signalen dat steeds meer mensen kiezen voor het mijden van (mond)zorg als gevolg van te weinig financiële middelen en specifiek het niet afsluiten van een aanvullende tandartsverzekering en het niet laten behandelen van tandproblemen?^{1, 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat het onwenselijk is dat mensen door gebrek aan financiële middelen zorg mijden of noodgedwongen gokken met hun mondgezondheid, in plaats van zorg te krijgen wanneer dat nodig is? Zo ja, welke stappen gaat u zetten om (mond)zorgmijding te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja, ik deel die opvatting. Ik vind het van groot belang dat iedereen in Nederland toegang heeft tot goede mondzorg. Helaas kan het voorkomen dat mensen in een situatie verkeren dat dit niet het geval is. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van betrouwbare data is het moeilijk om een precieze uitspraak te doen over de hoeveelheid mensen in Nederland die puur vanwege financiële mondzorg mijden. De verschillende bronnen geven geen eenduidig beeld.

¹ AD, 25 november 2022, «Meer tanden getrokken: tandarts ziet nu al gevolgen van geldgebrek, ook veel vragen over zorgverzekering» (<https://www.ad.nl/gezond/meer-tanden-getrokken-tandarts-ziet-nu-al-gevolgen-van-geldgebrek-ook-veel-vragen-over-zorgverzekering~aa9f7df0/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>).

² Trouw, 23 november 2022, «Meer dan de helft van de armeren niet naar de tandarts» (<https://www.trouw.nl/a-b6c36980>).

De rijksoverheid (de Ministeries VWS en SZW), gemeenten (VNG), zorgverzekeraars (ZN) en de mondzorgverleners (Mondzorgalliantie) hebben afgesproken om gezamenlijk

1. een probleemanalyse uit te voeren
2. mogelijke oplossingen te verkennen.

De probleemanalyse wordt uitgevoerd door de ACTA in opdracht van het Ministerie van VWS in samenwerking met Radboud UMC en de HvA. In dit onderzoek wordt onderzocht wanneer gesproken kan worden van «ongewenste mijding van mondzorg», hoeveel volwassenen de mondzorg mijden om financiële redenen en welke deelgroepen te onderscheiden zijn. Ik verwacht de uitkomsten van dit onderzoek in het voorjaar van 2023.

Vraag 3

Bent u – nu minder mensen in staat zijn een aanvullende tandverzekering af te sluiten en mondzorg niet in het basispakket zit – bereid de regels voor bijzondere bijstand op te rekken zodat ook reguliere mondzorgkosten vergoed kunnen worden uit de bijzondere bijstand voor mensen met weinig geld? Zo nee, waarom niet en wat zijn concrete acute andere maatregelen die u treft om het toenemende mijden van mondzorg tegen te gaan?³

Antwoord 3

Nee, daar ben ik niet toe bereid. Bijzondere bijstand is bedoeld voor bijzondere noodzakelijke kosten die niet via andere regelingen vergoed worden. Het is onwenselijk om vanuit de bijzondere bijstand structureel reguliere mondzorgkosten te vergoeden. Gemeentelijke regelingen kunnen wel een instrument zijn voor de bovengenoemde partijen om gezamenlijk bij te dragen aan het verminderen van de mijding van mondzorg om financiële redenen. U kunt dan denken aan de gemeentepolis of lokale maatwerkbudgetten. In mijn brief van 10 november 2022⁴ heb ik aangegeven deze maatregelen te verkennen.

Evenals een Richtlijn minimaal noodzakelijke mondzorg financieel kwetsbaren en een onderzoek naar de financiële ruimte voor tandartskosten voor mensen met schuldenproblematiek en te nemen maatregelen.

Vraag 4

Indien u bereid bent de regels voor de bijzondere bijstand op te rekken, bent u dan tevens bereid daarvoor extra financiële middelen beschikbaar te stellen voor gemeenten ten behoeve van bijzondere bijstand om mensen met weinig financiële middelen te helpen bij reguliere mondzorgkosten? Bent u in dat geval ook bereid om in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) grootschalige campagnes op te zetten om mensen te informeren dat via de bijzondere bijstand mondzorgkosten worden vergoed? Zo ja, hoeveel en op welke termijn?

Antwoord 4

In mijn antwoord op vraag 3 heb ik aangegeven dat een aantal maatregelen reeds wordt verkend door de genoemde partijen, waaronder de eventuele inzet van gemeentelijke regelingen als instrument om in samen te werken. Dit aantal is niet uitputtend, maar een startpunt. Er zal niet één maatregel zijn die alle problemen op zal lossen. Een eerste stap is een nadere analyse van het onderliggende probleem. Het gaat daarbij niet alleen om de omvang van het probleem, maar ook om zicht op de te onderscheiden deelgroepen en de samenhang met andere redenen voor het mijden van mondzorg, zoals angst.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u, in het licht van uw brief waarin wordt gesteld dat het zeer lastig blijkt om op basis van gegevens die nu beschikbaar zijn bij het CBS en verzekeraars zicht te krijgen op de grootte van de problematiek rond ongewenste mondzorg mijding, de nieuwe cijfers van het Centraal Bureau

³ AD, 25 november 2022, «Meer tanden getrokken: tandarts ziet nu al gevolgen van geldgebrek, ook veel vragen over zorgverzekering» (<https://www.ad.nl/gezond/meer-tanden-getrokken-tandarts-ziet-nu-al-gevolgen-van-geldgebrek-ook-veel-vragen-over-zorgverzekering-aa9f7df0/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>).

⁴ Kamerstuk 35 882, nr. 14

voor de Statistiek (CBS) over mondgezondheid? Geven deze cijfers niet al voldoende weer dat de problematiek heel serieus is? Zo nee, waarom niet?^{5, 6}

Antwoord 5

Ik deel de veronderstelling dat het verkrijgen van zicht op de grootte van de problematiek ingewikkeld is. Het komen tot een definitie van ongewenste mijding van mondzorg en het verkrijgen van de benodigde data is ingewikkeld. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om hier meer zicht op te krijgen voor het uitwerken van de te nemen maatregelen. Het gaat daarbij met name ook om de vragen: wanneer spreken we van ongewenste mijding van mondzorg? Welke deelgroepen kunnen worden onderscheiden? Welke zorg dient minimaal geregeld te worden? Welke redenen spelen nog meer een rol? Zonder dit inzicht zouden te nemen maatregelen mogelijk hun doel voorbij-schieten.

Vraag 6

Bent u bereid om verder te onderzoeken of mondzorg in het basispakket besparing op andere medische kosten kan opleveren en wat de omvang van deze besparing is? Zo, ja op welke termijn verwacht u de Kamer hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, ik ben hiertoe niet bereid. Het is niet mogelijk om op basis van een theoretisch onderzoek vast te stellen welke effecten het onderbrengen van alle mondzorg in het basispakket (inclusief het eigen risico) heeft op het mijden van mondzorg om financiële redenen (gezien alle onzekere variabelen zoals samenhang met andere redenen), en vervolgens vast te stellen welke medische kosten worden bespaard gegeven de samenhang die de mondgezondheid kent met bepaalde aandoeningen.

⁵ Centraal Bureau voor de Statistiek, 24 november 2022, «Met lager inkomen slechtere mondgezondheid en minder naar tandarts» (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/47/met-lager-inkomen-slechtere-mondgezondheid-en-minder-naar-tandarts>).

⁶ Kamerstuk 35 882, nr. 14.